

WOUW Amsterdam Netwerk maatschappijkritische 50+vrouwen

Postadres Nieuwe Doelenstraat 55; 1012 CP Amsterdam

E wouw.amsterdam@gmail.com

www.wouw-amsterdam.nl IBAN NL16 INGB 0000 4457 38

J A A R V E R S L A G 2015

Turbulent jaar.

Wat gebeurde er veel in 2015, dat het directe bestaan van WOUW raakte. Het vijfjarig contract als onderhuurder van CBA moest een jaar van te voren worden opgezegd.

Hoewel we een goed onderkomen met alle faciliteiten op een goede plek in de stad hadden, was het al jaren eigenlijk veel te duur voor ons. We besloten het contract op te zeggen onder voorbehoud, zodat we er niet opnieuw vijf jaar aan vast zouden zitten.

In juni besloten B en W van Amsterdam de subsidietitel belangenbehartiging op te heffen. We kregen bericht dat de subsidie per eind december zou ophouden. Met de ouderenbonden samen tekenden we bezwaar aan. In de eerste plaats omdat het jaar daarvoor een verlenging van vier jaar was ingevoerd, in de tweede plaats omdat het op veel te korte termijn was. Pas begin juli werd het besluit genomen door de gemeenteraad. Helaas werden onze bezwaren afgewezen. Wel werden we geprezen omdat we de huur tijdig hadden opgezegd.

Een nieuwe situatie vraagt nieuwe vormen.

We vormden een coördinatieteam, bestaand uit vrouwen uit de verschillende themagroepen om de lopende zaken zo goed mogelijk te regelen. Gelukkig bleef de penningmeester beschikbaar. Pogingen zijn ondernomen om een vrijwilligster te vinden voor het secretariaat, maar daar is in 2015 geen oplossing voor gevonden. Tegen het einde van het jaar bleek een lid bereid hand- en spandiensten te verrichten.

Verschillende bijeenkomsten werden belegd om samen te discussiëren over de voortgang van WOUW. De themagroepen wilden graag doorgaan met hun regelmatige bijeenkomsten en waren ook bereid jaarlijks een of meerdere grotere bijeenkomsten voor alle leden te organiseren, zodat we ook elkaar op de hoogte kunnen houden waar we mee bezig zijn.

We gingen op zoek naar nieuwe ruimte. Dat mocht niet veel kosten omdat we alleen de contributie overhielden. Gelukkig vonden we het Wijkcentrum "d'Oude Stadt" in de Nieuwe Doelenstraat bereid ons onderdak te verschaffen. Weliswaar hebben we niet meer een eigen ruimte, maar een ladenblok waar we wat spullen kunnen opbergen en per keer kunnen we maken afspraken over gebruik van een ruimte.

Eén van de groepen maakt gebruik van ruimte bij een lid thuis. Zo hebben we ons voortbestaan in 2016 geregeld.

Afscheid van de oude vormen.

Het afscheid van de Plantage Middenlaan vierden we met een opruim- en wegwerp evenement, waarbij tafels en stoelen naar de vluchtelingenvrouwen zijn gegaan en de overgebleven meubels en boeken zijn weggegeven aan leden. We eindigden met hapjes en drankjes.

In 2016 gaan we vol goede moed verder. We zijn tevreden met de ruimte van het wijkcentrum, waar we ons heel welkom voelen.

Het coördinatieteam: Madelien Krips, Marianne Ketel, Saar Boerlage, Dini Eekhuis, Eeva Kriek-Tuovinen.

RONDBRIEF

Ongeveer maandelijks wordt een overzicht rondgestuurd. Per email en zo nodig per post. Hierin worden de voortgang en de agenda van WOUW vermeld.

DE CARROUSEL

Een ongedwongen samenkomst in de poffertjeskraam op het Weteringcircuit. Vroeger hadden we de SALON in AKANTES.

Toen Akantes tot onze grote spijt moest worden gesloten, probeerden we het voort te zetten bij Cliëntenbelang. De ruimtes daar hebben niet de goede sfeer. Nu wij zelf onze eigen ruimte moesten

sluiten, zijn we overgegaan naar een vaste ontmoetingsplek op een vaste dag.

Dat is nu op elke 22^e van elke maand, ongeacht de dag, 's ochtends om half elf bij de Carrousel.

GROTERE BIJEENKOMSTEN O.L.V. HET COÖRDINATIETEAM.

JAARVERGADERING

In mei vond de jaarvergadering plaats.

Hier werden het inhoudelijk en financieel jaarverslag goedgekeurd.

Het coördinatieteam, bestaande uit vertegenwoordigsters uit de verschillende themagroepen, besprak haar plannen voor de toekomst. Toen was de huisvesting al opgezegd, maar het stoppen van de subsidie nog niet bekend.

HOE VERDER ZONDER SUBSIDIE

In juni waren er de dreigende subsidieperikelen.

De uitkomsten waren uiteindelijk geen kantoor meer maar een postadres.

In elk geval wilden het contact met elkaar in stand houden.

We zochten naar een ruimte om elkaar te ontmoeten.

Om op alles voorbereid te zijn werd een oplossing bedacht om elkaar niet het oog te verliezen.

Elke 22^e van de maand om 10.30 komen we bijeen bij de Carrousel op het Weteringcircuit .

We zullen ons oriënteren op subsidiefondsen.

Na de zomer gaan we de consequenties onder ogen zien

“WOUW NIEUWE STIJL”

(zonder subsidie, zonder huisvesting)

In september kwamen we bijeen om te praten over:

Hoe houden we na 31 december 2015 contact met elkaar?

1. wat zijn onze kernwaarden?

Belangenbehartiging van vrouwen 50+

Ontmoeting met andere vrouwen

Stimuleren van elkaar.

Bestrijden van negatieve beeldvorming over oudere vrouwen.

Open structuur van WOUW, samenwerking met andere organisaties.

Zingeving

2. Hoe realiseren we het bevorderen van deze kernwaarden?

Meedoen in andere groepen (vrouwen,ouderen).

De themagroepen een plek bieden om bijeen te komen.

Regelmatige ontmoeting bij de Carrousel, elke 22^e van elke maand.

Het coördinatieteam probeert de samenhang te borgen.

GROTERE BIJEENKOMSTEN

GEORGANISEERD DOOR THEMAGROEPEN VAN WOUW

DE DAPPERE PATIËNT.

In januari was er een bijeenkomst georganiseerd met de eerste lijnsinstellingen (E.L.A.) Samen met een huisarts discussieerden we over de weg naar het levenseinde. Wat wil je nog wel en wat niet. Hoe bespreek je dat met je huisarts. De organisatie was mede in handen van de themagroep welzijn en zorg. Vanuit E.L.A. regelde Nel Klaassebos de inhoud, de betrokken huisarts was Olga van Beurs.

INSPIRATIEKAARTEN MAKEN.

In februari was er een creatieve bijeenkomst, we maakten inspiratiekaarten onder leiding van Ida Kleiterp. Bedoeld om op een kunstzinnige manier onze inspiratiebronnen te onderzoeken. En om na te praten over de mogelijkheden om in een later stadium iets te publiceren over onze oudere heldinnen.

WONEN VOOR OUDEREN

In april was er een bijeenkomst over wonen voor ouderen. Uitgenodigd was Winny Terra van de Huurdersvereniging. (H.V.A.) Het bleek dat in de H.V.A. weinig aandacht was voor ouderenhuisvesting. Dat is sindsdien wel veranderd. De themagroep wonen organiseerde deze bijeenkomst.

VROUW, MACHT EN LEIDERSCHAP

Eeva Kriek- Tuovinen had dit onderwerp voorbereid met archetypen en godinnen, waar we over van gedachten wisselden op 25 juni. De feminismegroep had deze bijeenkomst georganiseerd. I.v.m. de dreigende subsidie-stop hebben we ons vóór de pauze op een creatieve manier bezig gehouden met de toekomst. Na de pauze wordt het thema van deze middag gepresenteerd: Vrouwelijke Archetypes en andere 'types'! Aansluitend kwam de Godin van de Wijn langs!

WELKE VROUWEN HADDEN INVLOED OP JEZUS?

Een workshop, georganiseerd door de Bijbelgroep op Donderdagmiddag 12 nov. Bent u soms ook zo nieuwsgierig naar de Bijbel? Wilt u b.v. weten wie de voorouders van Jezus waren? En waarom die geslachtslijst (Matteus Hoofdstuk 1) nu zo bijzonder is? He, daar staan een paar vrouwen tussen. Wie zijn dat? Een interessante bijeenkomst, ook voor de minder betrokken vrouwen. In twee groepjes wisselden we van gedachten; in de ene groep over Rachab en Tamar, in de andere over Ruth en Batseba. Er werd verslag gedaan in de hele groep. Wil Bots benadrukte dat je de bijbel als een verzameling verhalen kunt zien, die je ook in hun eigen tijd moet plaatsen. Tot slot werd een gedicht voorgelezen van Huub Oosthuis, waarin een stuk van de geslachtslijst was overgenomen, allemaal mannen. Daarna zongen we de feministische versie, allemaal vrouwen. Het was een leuk einde van een inspirerende en gezellige middag.

DE THEMAGROEPEN.

FEMINISMEGROEP

Deelname: elke vergadering zijn er 10 tot 14 vrouwen aanwezig.

Om de zes weken een vergadering met agenda en verslag.

We zijn acht keer bij elkaar geweest.

De coördinatie is in handen van Madelien Krips en Marjan Nieuwenhuis.

Veel feminis mevrouwen gingen naar lezingen die hieronder bij de algemene aandachtspunten en mededelingen worden genoemd.

Veel feminis mevrouwen voelen zich betrokken bij algemene zaken van de Wouw en zijn aanwezig op algemene ledenvergaderingen, extra vergaderingen en themamiddagen.

Algemene aandachtspunten en mededelingen:

- Bespreken van de actualiteit bij de Wouw, o.a. het stopzetten van de subsidie en het verlaten van het pand aan de Plantage Middenlaan. Welke consequenties heeft dat voor de feminis meegroep. Vanaf mei is daar elke vergadering over gepraat.
- Nieuw initiatief De Carrousel om elke maand op de 22ste informeel koffie te drinken.
- Voortgang website, actueel stukje geschreven over de Feminis meegroep
- Een drieluik over vrouwelijke filosofen door Chris van der Hoek (vr) bij Atria
- Gelijk = Anders festival, 27 juni, georganiseerd door WO=MEN, n.a.v. 20 jaar ná Peking, en bedoeld voor de Agenda voor de Toekomst in september.
- Tv.serie, 2^e aflevering van De IJzeren Eeuw, een hele uitzending over wedue Borski die financieel de Nederlandse staat heeft gered en de Nederlandse Bank heeft mogelijk gemaakt.
- Informatie uit de werkgroep economische zelfstandigheid, o.a. met aandacht voor de flyer. Op 19 juni is de initiatiefwet partneralimentatie door de VVD, PvdA en D66 in de 2^e Kamer ingediend.
- Grey Power 2.0 Vier openhartige gesprekken in november over 'de verrassende kracht van senioren' in de VU.

Vergaderingen

- 4 februari Een workshop Inspiratiekaarten maken, door Ida Kleiterp. Bedoeld om op een kunstzinnige manier onze inspiratiebronnen te onderzoeken. En om na te praten over de mogelijkheden om in een later stadium iets te publiceren over onze oudere heldinnen. 31 maart: Carry van Bruggen, 14 april: Simone de Beauvoir, 28 april: Hanna Arendt
- Symposium aan over het onderwerp 'Queering the Collections'. Gaat over het 'vergeten' van roze mensen in het culturele erfgoed. Vergelijkbaar met het 'vergeten' van vrouwen in de geschiedenis en cultuur.

- 11 maart Bespreking van een artikel over Judith Butler, met als bespreekpunt: 'Wat zie jij, wat bedoel jij, als je zegt een vrouw te zijn'. En met een stelling: 'Een gedeelde identiteit ondermijnt de vrouwenbeweging'
- 15 april Bespreking van het F-boek, een verzameling recent geschreven artikelen uit de 2^e en 3^e feministische golf. Met als huiswerk een artikel uit te zoeken wat je het meeste aanspreekt en waarom. Via een rondje wisselen we e.e.a. uit.
- 27 mei Thema is Archetypen en Godinnen. Het blijkt zo'n interessant onderwerp te zijn dat er besloten wordt een themamiddag hierover te houden.
- 2 sept Vakantieperikelen en hoe gaan we verder.
- 7 Oktober Bezoek aan de jaarlijkse tentoonstelling Pride Photo Award in de Oude Kerk. Een van ons is daar vrijwilligster en gaf ons een rondleiding.
- 18 november over het vluchtelingen 'probleem'. Hoe kijken we daar tegenaan. Wat doet het je. Rondje over 'wat doet het met je', het feministisch gehalte - uitsluiting | binnensluiting.

Themamiddag 25 juni

De Feminismegroep heeft een themamiddag gehouden met als onderwerp:

Archetypes, stereotypes en andere types die langskomen.

Met bezoek van de wijngodin.

Op 18 november heeft de feminismegroep definitief besloten om verder te gaan

STUDIEGROEP ECONOMISCH ZELFSTANDIG

De werkgroep economische zelfstandigheid is een subgroep van de feminismegroep . Al enkele jaren houdt zij zich bezig met de initiatiefwet partneralimentatie en alles wat met economische zelfstandigheid te maken heeft.

In mei 2014 heeft de werkgroep bij monde van Marjan Nieuwenhuis bij de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Vrouwen Raad aandacht gevraagd voor de komende wet Partneralimentatie, om deze problematiek breed aan te kaarten bij de lidorganisaties van de NVR.

In het najaar 2014 is de Studiegroep Economisch Zelfstandig ontstaan met Wouw-leden en leden uit andere organisaties en de Expertgroep opgezet bestaande uit juristen.

In 2015 heeft de expertgroep een advies gegeven over de initiatiefwet Partneralimentatie die 19 juni 2015 door de VVD, PvdA en D66 in de Tweede Kamer is ingediend. De Studiegroep Economisch Zelfstandig heeft een flyer uitgegeven, en een website opgezet. Deze website is bedoeld om wekelijkse stellingen en polls te publiceren over de voorgenomen wet en allerlei aspecten rondom de financiële situatie van vrouwen vóór, tijdens en na het huwelijk. www.economischzelfstandig.nl

WELZIJN EN ZORG.

De themagroep telt 8 leden, de voorzitter rouleert (verslaglegging: Anneke Schmidt). We hebben 7 x vergaderd.

Contacten werden onderhouden met zieke leden: Anita Harting (naar Emmaplein), Renëe Kooperberg (naar Vondelstede) en Truus Baaij (die later in het jaar is overleden).

Een themabijeenkomst werd voorbereid i.s.m. ELA (Eerstelijnszorg Huisartsen Asd) over het thema "De zorg die past in de laatste fase van je leven", eerder bekend onder de titel "De Dappere Patient".

Onder leiding van Eeva Kriek- Tuovinen hebben we een speciale themabijeenkomst gehouden over dementie in al haar facetten.

We bespraken een debat en presentatie aan wethouder voor Diversiteit: Simone Kukenheim van de Amsterdamse Vrouwenagenda (init. van SPE (Servicepunt Emancipatie Amsterdam)). Er was aandacht voor en deelname aan werkconferentie van de GGD onder de titel "Beter Oud worden in A'dam".

In het najaar was er een terugblik op de bijeenkomsten bij de VU onder de titel "Grey Power 2.0".

We waren niet gelukkig met de 50 jarige spreeksters die ons vertelden hoe 80 jarigen zouden moeten leven.

We namen deel aan en spraken na over de Kring Ouderenzorg / Nationaal Plan Ouderenzorg -conferenties van AMC en VU samen

Het onderwerp overgang WMO van den Haag naar de gemeentes kwam meermalen terug. De evaluatie van de WMO-verordening en de daaruit voortvloeiende keukentafelgesprekken hadden onze volle aandacht.

Met name Saar Boerlage houdt zich actief bezig met het Platform Ouderen Amsterdam (POA) en de Age Friendly City, waar de gemeente in participeert. Daarover spreken we voor en na. Sommigen van ons maken deel uit van werkgroepen die onder de vlag van POA zijn ontstaan. Uiteraard was er ook aandacht voor de opzegging van onze eigen subsidie en de daaruit vloeiende mogelijke verhuizing

THEMAGROEP WONEN

Deze groep kwam in 2015 zesmaal bijeen, maakte twee excursies en verzorgde een themamiddag.

Wouw is voorts vertegenwoordigd in of heeft contacten met vier andere organisaties:

1. OOA, later overgegaan in POA (Saar Boerlage)
2. NOAR (Saar Boerlage)
3. Huurdersvereniging Amsterdam (Saar Boerlage);
4. Vereniging Clientenbelang Amsterdam (Dini Eekhuis).

Nadere informatie over de themagroep wonen is te lezen in de volgende samenvatting, overhandigd op de eerste bijeenkomst van het overleg van de gezamenlijke organisaties die zich met ouderenhuisvesting bezig houden met de gemeente in het najaar van 2015:

WOUW is een organisatie van oudere vrouwen die zich nauw betrokken voelen bij maatschappelijke ontwikkelingen, met name in Amsterdam. In de themagroep wonen bespreken we hoe oudere vrouwen willen wonen en wat daarvoor nodig is. We hebben een gezamenlijke visie ontworpen voor de ideale woning, de bijbehorende voorzieningen en de gewenste samenlevingsvorm.

Zo hebben we mede aan de wieg gestaan van Akropolis en EigenWijs met Leegstand opgericht. Later is dat losgekoppeld van de Wouw i.v.m. het loslaten van leeftijd en geslacht.

De excursies gingen dit jaar naar "Slimste Huis", Noorderkade 173, Alkmaar op 1 juni en naar "Villa Bewust", Zeeburgerdijk 98, Amsterdam op 30 september. Twee adressen waar informatie getoond werd met betrekking tot de ontwikkelingen op het gebied van domotica.

Op 20 april werd een themamiddag georganiseerd die goed bezocht werd. Met de voorzitter van Huurdersvereniging Amsterdam, Winnie Terra, werd voornamelijk gesproken over de woonsituatie van Amsterdamse ouderen. Mede door deze themamiddag zijn de contacten met HA intensiever geworden.

MULTI CULTI GROEP

Deze groep hield zich eerst vooral met vluchtelingenvrouwen bezig. De Vrouwen Vluchtelingen Raad was de gesprekspartner. Nadat hun subsidie was stopgezet, verwaterde

het contact. Gepoogd werd een andere invulling aan de groep te geven en ons meer te richten op migrantenvrouwen.

Na drie bijeenkomsten in 2015 werd besloten de groep op te heffen. Er waren te weinig aanknopingspunten om daadwerkelijk contacten met vluchtelingen/ migranten- vrouwen te leggen.

BIJBELGROEP

De bijbelgroep is een fijne groep met betrokken vrouwen, die als het moet de zaak overnemen.

In januari kon Wil Bots niet komen, omdat ze in december aan haar heup geopereerd was. Dat was geen probleem. Frederiek Hunfeld kwam met het voorstel om als inleiding op de Handelingen van de Apostelen, die we in januari zouden gaan lezen, te praten over Paulus en zijn omgang met vrouwen. Was Paulus echt zo vrouw-onvriendelijk als wij denken? Zij besprak, samen met Ada Beens, het boek van Fik Meijer hierover. Het schijnt dat de Romeinen, die anders tegenover vrouwen stonden, het een en ander aan de teksten van de brieven van Paulus veranderd hebben.

Inmiddels was de jaarvergadering van de WOUW geweest en had Cor als afgevaardigde van onze groep, zitting genomen in het coördinatieteam.

In februari zijn we begonnen met het lezen van " De Handelingen der Apostelen"

We proberen per keer 3 hoofdstukken te lezen en dat lukte..

In Maart zijn we begonnen met de godsbeelden. Eerst vertelde ieder over haar eigen godsbeeld uit haar jeugd en hoe zij daar nu tegenaan kijkt. De volgende twee keren praatten we over de vele godsbeelden die in de bijbel staan. Daarna gingen we van mei tot september met vakantie.

Op de tweede Dinsdag in september kwamen we na een welverdiende vakantie weer bijeen om verder te gaan met de Handelingen der Apostelen.

Maar eerst bogen we ons over het onderwerp van de workshop. We besloten om uit de geboortelijst van Jezus de vrouwen ter sprake te brengen.

In november hadden we de workshop, die bezocht werd door 5 mensen buiten ons groepje. Er waren dus niet veel Wouw- leden, maar die er waren, waren er wel enthousiast over.

In december hebben we helaas afscheid moeten nemen van Dinie Boessen. Zij kon zich niet meer concentreren en vergat veel. Daarom heeft zij de knoop maar doorgehakt. Wij missen haar tegendraadse opmerkingen!.

ALGEMENE BIJeenKOMSTEN WAARAAN WOUW- VROUWEN DEELNAMEN.

VROUWENBIJeenKOMSTEN

Een drieluik over vrouwelijke filosofen door Chris van der Hoek (vr) bij Atria

Gelijk = Anders festival, 27 juni, georganiseerd door WO=MEN, n.a.v. 20 jaar ná Peking, en bedoeld voor de Agenda voor de Toekomst in september.

Tv.serie, 2e aflevering van De IJzeren Eeuw, een hele uitzending over weduwe Borski die financieel de Nederlandse staat heeft gered en de Nederlandse Bank heeft mogelijk gemaakt.

Informatie uit de werkgroep economische zelfstandigheid, o.a. met aandacht voor de flyer. Op 19 juni is de initiatiefwet partneralimentatie door de VVD, PvdA en D66 in de 2e Kamer ingediend.

Grey Power 2.0 Vier openhartige gesprekken in nov. over 'de verrassende kracht van senioren' bij VU.

Symposium over het onderwerp 'Queering the Collections'. over het 'vergeten' van roze mensen in het culturele erfgoed. Vergelijkbaar met het 'vergeten' van vrouwen in de geschiedenis en cultuur.

Dinsdagochtend 16 juni in het journaal kwam Jannet Vaessen van Women Inc uitleggen hoe het zit met de ontwikkeling van medicijnen voor vrouwen en mannen. Zeker tien jaar hebben we meegewerkt aan het verduidelijken van de verschillen tussen mannen en vrouwen in de gezondheidszorg. Nu is het journaal gehaald met de wetenschappelijke verklaring. Eindelijk mogen we hopen op betere gezondheidszorg voor vrouwen. Daar drinken we een glas op bij de WOUW bijeenkomst van 25 juni.

OUDERENBIJEENKOMSTEN.

CLIËNTENBELANG (CBA)

Wouw is lid van CBA en deelnemer aan het cluster ouderen.

PLATFORM OUDEREN AMSTERDAM (POA)

Op vrijdag 9 oktober is het platform officieel opgericht. Dat gebeurde in d'Oude Stad', Nwe Doelenstraat 55. Een mooie lokatie voor Amsterdamse 55+ers die nieuwe doelen nastreven. Het platform wil een officieel klankbord worden voor alle ouderen(groepen) en wil net als andere doelgroepen in het 'sociaal domein' aan tafel zitten. Ook gaat het platform samen met de gemeente (en anderen) meer aandacht vragen voor het omvormen van Amsterdam tot een voor ouderen vriendelijke stad. Het idee is: samen staan we sterk. Van de zomer is besloten om Amsterdam aan te melden bij 'Age Friendly Cities' (AFC). Dat is een internationaal netwerk van steden die onder de vlag van de World Health Organisation (WHO) op 8 domeinen extra actief zijn. Het betreft de volgende onderdelen:

1. buitenruimte en bebouwing
2. vervoer
3. huisvestingsbeleid
4. sociale participatie'
5. respect en sociale inclusie
6. maatschappelijke participatie en werk
7. communicatie en informatie
8. maatschappelijke ondersteuning en gezondheidszorg

Het reglement van AFC past prima bij de mentaliteit van de Amsterdamse ouderen. Wij hebben een trekkersrol! Dat is op het stadhuis nog wel even wennen. Het komt goed uit, dat er bij de Amsterdamse ouderen veel kennis en bereidheid is om mee te denken.

Tot nog toe loopt alles prima. Kortom: We hebben nu de kans om veel voor oudere vrouwen te bereiken. Er zijn inmiddels, de domeinindeling volgend, 7 werkgroepen opgericht, die met plannen zullen komen.